

geeft ons een stellig gevoel van de genialiteit van den man die midden in den pruikentijd. en zelf zoo'n artikel dragende, zoozeer het koddige kon inzien van die gekunstelde mode. Een rij fijne portretjes van bekende vrouwelijke personages uit de groote wereld, sluit deze hoogst curieuse prent af,

Maar de eenzijdigheid en onverdraagzaamheid van den man, die ons meer typeerend dan ergerlijk voorkomen, kwetsten menig tijdgenoot en maaktén hemzelf kwetsbaar.

Hogarth schijnt niet alleen over oude meesters zich met minachting te hebben uitgelaten. Hij was onder de kunstbroeders hoogst impopulair. Hij had de vijandschap van bijna al zijn vakgenooten opgewekt — en zij vielen met uitbundige pret op hem aan, blij met het doelwit dat hij hun voorhield, door zijn pedantische theorieën. Om de maat van hatelijkheid vol te meten, schreef men onder vele van de prenten, waarin de spot op hem werd losgelaten een tartend-dreigend „wordt vervolgd”.

Onder hen, die zich daarin het drukst en met het grootste succes weerden, was Paul Sandby een toen jong kunstenaar (1725—1809) een van de eerste leden der Royal Academy, stichter van de school van aquarellisten, die ook landschappen op staal en in aquatint etste.

Zijn caricaturen op Hogarth en zijn schoonheidslijn zijn geestig en raak. ik kan er alweer geen meer authentiek voorbeeld van geven dan de houtsnee-copiën (van fragmenten) door Fairholt in Wright's boek.

Een van de eerste dezer caricaturen „A New Dunciad, done with a view of fixing the fluctuating ideal of taste” stelt den kunstenaar voor, spelend met een pantin aan een koord dat eenigszins den vorm heeft van de „schoonheidslijn”, die ook op zijn palet staat. Zijn „genius” een harlekijn en een bewonderaar Dr. Morell, kijken naar zijn kinderlijke spelen, zijn hond Trump vergezelt hem. Veel vinding is er in deze plaat niet; ook lijkt ze niet zoo erg bijtend van sarkasme, een andere is erger. Hogarth wordt voorgesteld als een kwakzalver, op de kermis:

„A Mountebank Painter demonstrating to his admirers and subscribers that crooked is ye most beautiful”. De Schoonheidslijn doet hier dienst om te bewijzen dat bochels mooi zijn; de theorie schijnt, naar de uitdrukking der patienten te oordeelen, niet veel troost aan die arme geteekenden te verschaffen.

Maar men gunde den theoretiseerenden kunstenaar niet eens de volle eer van de uitvinding die men zoo bespote. Het schijnt dat het denkbeeld van de „schoonheidslijn” reeds behandeld wordt door een Italiaansch schrijver Lomazzo, wiens boek door Richard Haydocks in 1598 in het Engelsch werd vertaald onder den titel „The Artes of Curious Paintinge, Carvinge, Buildinge”. Nu deze ontdekking was gedaan brak eerst recht de storm los. Paul Sandby maakte een andere caricatuur, waarin de geest van den Italiaan aan zijn plagiarist (?) verschijnt, tot schrik van den meester, zijn hond Trump, zijn vrienden, en het misvormde ventje, welks schoonheid hij bewezen had. Een hazewind. wiens romp een gebogen lijn vertoont, niet ongelijk aan de bekende „line of beauty”, deelt in de algemeene consternatie. De titel van deze prent, zegt de goede Wright, is zoo vulgair dat ik hem niet wil herhalen. Onder den stroom van andere prenten op Hogarth en zijn stelling waren er zeker naar den vorm zelf nog veel grovere. De politieke bemoeiingen, waartoe de teekenaar volgens zijn eigen bekentenis was gebracht „to stop a gap in my income” brachten hem nog anderen schimp in beeld. Hoe grof men in dien tijd elkaar te lijf ging, bewijst een prent, waar Hogarth wordt voorgesteld met zijn caricaturen van Wilkes en Churchill in de hand, en Bute hem een zak geld aanbiedt. Een paar gefingeerde brieven zijn onder aan de prent uitgeschreven, waarin Willm Hogarth aan Lord Mucklemoan een prent zendt, die hij van plan is uit te geven, tenzij mylord hem helpt aan een verhooging van zijn pensioen. Men beschuldigt den teekenaar, die de grootste zeden-satires van zijn tijd heeft gegeven, dus boudweg van een zoo